

RENAȘTEREA

PUBLICAȚIA PAROHIEI ORTODOXE ROMÂNE „NAȘTEREA DOMNULUI“ MÜNCHEN

Crăciun fericit!

Frohe Weihnachten!

ÎPS Serafim,
Scrisoare pastorală

***

Interviu cu
prof. dr. Adrian Opre

***

Sf. Corona,
mijlocitoare în timp de
pandemie

Editorial

Din viața Parohiei

In Memoriam:

Pr. prof. dr. Mircea Basarab

RENAȘTEREA

apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop și
Mitropolit Dr. Serafim Joantă al Germaniei, Europei Centrale
și de Nord

CUPRINS

Pr. Dr. Alexandru Nan, <i>Editorial</i>	1
ÎPS Dr. Serafim Joantă, <i>Scrisoare pastorală</i>	5
+ ÎPS Bartolomeu Anania, <i>Crăciunul în închisoare</i>	8
Prof. Dr. Adrian Opre, <i>Interviu: Avem nevoie de Dumnezeu</i>	10
Pr. Dr. Alexandru Nan, <i>Sf. Corona</i>	17
Din viața Parohiei și Arhiepiscopiei	21-28
a) Hram și hirotonie la München	21
b) Dr. Radu Tudoran, <i>Nektaria-Maria, o „minune“ de copil</i>	23
c) In Memoriam: <i>Pr. Prof. Dr. Mircea Basarab</i>	26

Editorial

„Să se nască și să crească, să ne mântuiască“ (din colindul „O, ce veste minunată“)

Dragii mei,

Anul calendaristic pe care-l vom încheia în curând, a fost unul dificil, ciudat, un an în care ne-am confruntat cu multe situații și provocări noi, un an care ne-a adus multe restricții și multe preocupări. Totuși, n-au lipsit nici bucuriile la nivel personal și comunitar. În afara celor două luni în care am slujit doar cu 4-5 membri ai corului, ni s-a permis, totuși, să slujim cu un număr limitat de credincioși. Crescând numărul slujbelor săptămânale și transmițând pe facebook pe cele mai importante dintre ele, am reușit, totuși, să comunicăm și să rămânem în comuniune, desigur, mai întâi și mai întâi, în jurul Sf. Potir. Mult ne-au ajutat și ne ajută în acest context, înlesnindu-ne comunicarea, și grupurile create pe whatsapp.

Așa cum susține și Înaltpreasfințitul Părinte Serafim, Mitropolitul nostru, în Scrisoarea pastorală la sărbătoarea Nașterii Domnului, care urmează acestui editorial, „specificul pastorației în Diaspora este tocmai acela al legăturii personale cu credincioșii”.

Ne-am străduit în tot acest an, dar, mai ales în perioada de pandemie, să ținem contactul direct cu credincioșii noștri, prin mijloacele moderne, dar, mai ales, la biserică, prin numărul mai mare al slujbelor oficiate și prin multele ocazii oferite pentru taina Sf. Spovedanii și pentru discuțiile duhovnicești. Acolo unde, când și cât a fost posibil, am purtat aceste discuții și în cadrul vizitelor pastorale efectuate.

Așa cum afirmam într-una dintre ultimele predici, suntem invitați cu toții, după curățirea de păcate primită prin taina Sf. Spovedanii, să participăm cât mai des la „Cina Domnului” și să-L primim pe Hristosul euharistic. Ne aflăm acum în ultima parte a perioadei Postului Crăciunului, în care ne pregătim să-L întâmpinăm, așa cum se cuvine, pe Pruncul Mântuitor, intensificând efortul nostru duhovnicesc.

Nașterea lui Hristos în Betleemul Iudeii este evenimentul care a schimbat cursul istoriei mântuirii neamului omenesc, deoarece Pruncul Mântuitor a venit în lume, așa cum cântăm într-un colind: „Să se nască și să crească, să ne mântuiască”.

Așa cum vă scriam și cu altă ocazie, există o strânsă legătură între această sărbătoare a Nașterii Domnului și „sărbătoarea sărbătorilor”, sărbătoarea Sf. Paști, când prăznuim biruința binelui asupra răului, a vieții asupra morții. Sunt mulți semeni de-ai noștri care și-au pierdut viața în lupta cu această pandemie, în acest an. Îi încredințăm pe toți milostivirii lui Dumnezeu și ne rugăm pentru ei, cu nădejdea, că-i vom revedea, când Domnul va rândui.

Confrunțați zi de zi cu moartea, ne gândim mai des la moarte. Părinții Bisericii ne îndemnă să ne gândim zilnic la moarte, pentru că acest gând ne ajută să constatăm mai bine fragilitatea noastră, să devenim mai conștienți că „nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea care va să fie” (Evr. 13,14). Gândindu-ne la moarte, suntem mai dispuși să ne depășim mândria, orgoliul propriu, să trecem mai ușor

peste neputințele celor din jurul nostru și să-i iertăm. Gândul la moarte nu trebuie să ne ducă însă la deprimare, la depresie, la deznădejde! Mesajul pe care Hristos ni-l adresează și astăzi este acela pe care l-a așezat și Înalțul Serafim în fruntea Scrisorii pastorale: „Nu vă temeți”!

În cadrul unei spovedanii recente, ținând cont de condițiile impuse de pandemie, o tânără mă întreba: „Mai are rost să-mi continui, să-mi desăvârșesc studiile, ținând cont de ceea ce se întâmplă în jurul nostru”? Primul meu gând a fost exemplul unui Sfânt Părinte, din câte-mi amintesc, al Sf. Paisie Aghioritul, care a spus: „Chiar dacă aș ști că mâine va veni sfârșitul lumii, totuși, astăzi voi sădi un copac”. Adică altfel spus, „tradus”, trebuie să-mi înmulțesc talanții, chiar dacă mai am o singură zi de trăit!

În această perioadă de lockdown parțial sau total, în care este interzisă întâlnirea „față către față” cu semenii noștri, suntem îndemnați să ne rugăm mai mult, să intensificăm relația personală cu Pruncul născut în Betleemul Iudeii. Astfel, vom reuși să alungăm teama, frica, deznădejdea! Avem mare nevoie de Dumnezeu, așa cum reiese

și din remarcabilul interviu al decanului Facultății de Psihologie din Cluj-Napoca, prof. dr. Adrian Opre, acordat psihologului Alina Rotaru, colaborator al ziarului Lumina, interviu pe care-l puteți lectura, parțial, în acest număr al revistei noastre „Renașterea”.

În ciuda multor restricții și provocări, așa cum afirmam mai sus, n-au lipsit momentele de bucurie la nivel personal și comunitar. Între multele slujbe săvârșite în acest an se numără și botezurile. Numărul lor a crescut puțin față de anul trecut, întrucât unii părinți au preferat să-și boteze copilașii aici, în Germania, neputându-se deplasa în România, din cauza pandemiei. Trei dintre aceste slujbe au fost însă deosebite. Este vorba de trei persoane adulte (de 42, 28 și 14 ani), care, în urma unei pregătiri necesare de mai multe luni de zile și având binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Dr. Serafim Joantă, au primit marele dar al Sf. Botez.

Două dintre aceste persoane (Ana-Maria Popa și Olimpiu Ivan) au crescut în familii neoprotestante, având însă mereu o atracție, o înclinație, spre Ortodoxie. Cea de-a treia persoană, este o tânără de 14 ani, de origine germană, Lillien Colleen, a cărei mamă, născută în fosta DDR, a primit taina Sf. Botez la începutul acestui an.

Din pregătirea pentru botez a unei persoane adulte, sau pentru trecerea la Ortodoxie, fac parte, pe lângă acumularea de cunoștințe legate de învățătura noastră de credință, participarea constantă la Sf. Slujbe, rugăciunea particulară, postul și săvârșirea de fapte bune. Toate aceste lucruri îi ajută pe candidații la taina Sf. Botez sau, la taina Marelui Mir (pentru cei botezați valid), să înțeleagă că acest pas făcut de ei, nu înseamnă simpla aderare la o

anumită ideologie, ci asumarea unui nou modus vivendi, a unui nou mod de viață, o viață asumată în Hristos și cu Hristos.

Un alt motiv de bucurie l-a marcat serbarea hramului mic al parohiei noastre, pe Sf. Parascheva, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Serafim și hirotonia întru diacon a tânărului teolog Nicolae Canciu, despre care puteți citi mai multe tot la rubrica dedicată activității noastre parohiale.

Anul 2020 a fost însă și anul despărțirii de pr. prof. dr. Mircea Basarab, fondatorul parohiei noastre, trecut în veșnicie chiar a treia zi de Paști. Dincolo de predicile și articolele dedicate memoriei pr. Basarab, veți găsi la rubrica *In memoriam*, un text în care am marcat câteva „opriri” în drumul comun cu Părintele. Domnul să-l odihnească și să-i răsplătească toată jertfa făcută!

Tot în acest număr al revistei vă îndemn să citiți articolul-

mărturie, scris de către domnul dr. Radu Tudoran, despre o minune săvârșită prin lucrarea mijlocitoare a Maicii Domnului și a Sfântului Nectarie. Vă asigur că nu este aici nicio dorință de a ne face publicitate. Ne considerăm datori să oferim o mărturie, din care reiese clar că minunile sunt posibile chiar și astăzi, într-o lume deabusolată și secularizată, dacă oamenii cred și se roagă pentru ele!

Îi felicităm pe noii membri ai parohiei și prin intermediul acestor rânduri, dând slavă lui Dumnezeu, că ne-a ales pe noi să fim „unelte” ale Sale, deși nevrednice. Îl rugăm pe Pruncul născut în Betleemul Iudeii să le dăruiască noilor botezați, dar și nouă, tuturor, pace și bucurie, sănătate și credință, dragoste și nădejde și să ne miluiască pe toți din darurile Sale cele bogate.

Cu bucurie și binecuvântare,

Pr. dr. Alexandru Nan

Pastorala de Crăciun-2020

„Nu vă temeți... Că vi s-a născut azi Mântuitorul care este Hristos Domnul” (Luca 2,10-11). „Privegheați și vă rugați ca să nu cădeți în ispită” (Matei 26, 41).

Preacucernici Părinți și iubiți credincioși,

Cuvintele „Nu vă temeți...” adresate de îngerul Domnului păstorilor din Betleem, precum și îndemnul Mântuitorului: „Privegheați și vă rugați...” ne răsună în inimă și nouă, astăzi când sărbătorim Nașterea Domnului într-o vreme de mari încercări pentru lume. Nici unul dintre noi n-a mai trăit astfel de vremuri care ne amenință cu boala și cu moartea, la tot pasul. De aceea acum, mai mult ca oricând, avem nevoie de rugăciune, de ajutor și de încurajare. Suntem însă conștienți că nimeni nu ne poate ajuta și încuraja în lupta cu boala și cu necazurile vieții decât

numai Dumnezeu care lucrează nemijlocit în inima fiecărui om, dar și prin oamenii cărora le pune în inimă compasiune față de semenii lor.

Inima este locașul lui Dumnezeu. Din Sfânta Scriptură știm că „Dumnezeu este Duh” (Ioan 4, 24) și că este prezent pretutindeni: în cer, pe pământ și în toată creația Sa, dar mai ales în inima omului. De aceea Dumnezeu ne cere inima: „Fiule, dă-mi inima ta” (Pilde 23, 26). În inima fiecărui om, Dumnezeu se ascunde în chip tainic, misterios, pentru că în inimă se concentrează toată ființa noastră, toată umanitatea și toată creația. Inima este locașul de preferință a lui Dumnezeu, locul cel mai sfânt din lume, locul întâlnirii omului cu Dumnezeu. Totuși prezența lui Dumnezeu în inimă n-o simte oricine, ci numai cei cu adevărat credincioși care fac efortul de a intra prin rugăciune în ea. Dumnezeu fiind dragoste, respectă libertatea omului și nu se impune în nici un fel, ci așteaptă să ne întâlnim cu El de bună voie, în inimă. „Iată stau la ușă și bat...”, zice Mântuitorul (Apocalipsa 3,20). Domnul bate la ușa inimii, însă nu din afară, ci dinăuntru, cu bătăi nezgomotoase, ci delicate, abia percepute, tocmai pentru că nu

vrea să ne oblige să-I deschidem. Dar porțile inimii noastre sunt adeseori ferecate de nepăsare sau de lipsa de sensibilitate. Suntem prea ocupați cu lucrurile lumii acesteia și uităm de Dumnezeu, uităm de inimă și ne împrăștiem în cele din afară. Sau suntem prea mândri și nu ne putem smeri, coborând în adâncul inimii ca să-L întâlnim pe Hristos Cel „blând și smerit cu inima” (Matei 11, 29). Omul mândru, chiar dacă i se pare că este credincios, nu-L va putea întâlni niciodată pe Hristos în inima sa!

Dar dacă ne rugăm stăruitor, zi de zi, cu mintea concentrată numai la rugăciune, porțile de piatră ale inimii vor ceda, încetul cu încetul, iar Hristos ne va încălzi inima și toată ființa cu harul Său. Astfel cele dinlăuntru ale noastre, toate puterile sufletești și trupești se vor înnoi și înmulți. „Înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale”, zice Psalmistul David (Psalm 102, 5). Într’adevăr cel ce roagă mult simte cum i se înnoiesc puterile lăuntrice, simte cum întinerește! Totodată prin rugăciunea făcută cu smerenie și cu durere pentru păcate, Hristos Domnul ne ușurează conștiința și ne dă putere să biruim treptat păcatul.

Să fim convinși că rugăciunea

este cel mai important leac pentru toate bolile sufletești și trupești, precum și pentru toate necazurile și ispitele vieții. Prin rugăciune, Hristos Domnul din inima noastră alungă din noi toate fricile: frica de boală, frica de vrăjmași, frica de nereușite în viață, frica de ziua de mâine, frica de moarte... Prin rugăciune, Hristos ne dă putere să trecem peste toate încercările vieții, ne vindecă de depresie și ne dă o gândire pozitivă în toate, ne dă nădejde și curaj ca să nu ne temem de nimeni și de nimic pentru că viața noastră este în mâinile Lui. „Totul este har”, adică totul, până la cele mai mici amănunte ale vieții noastre de zi cu zi și de ceas cu ceas, se petrece după voia lui Dumnezeu. „La voi și perii capului, toți sunt numărați”, ne spune Domnul (Matei 10, 30). Astfel tot ce ni se întâmplă în viață, atât cele bune cât și cele care ni se par rele, toate sunt spre binele nostru. „Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe El” (Romani 8, 28). Iar semnul că-L iubim pe Dumnezeu este tocmai rugăciunea. Dacă ne rugăm puțin, Îl iubim puțin pe Dumnezeu; dacă ne rugăm mult, Îl iubim mult. De aceea, Mântuitorul ne îndeamnă să priveghem și să ne rugăm mereu (cf. Matei 26, 41), iar Sf. Apostol Pavel ne spune: „Stăruieți în rugăciune...” (Coloseni 4,

2) și: „Rugați-vă neîncetat” (I Tesaloniceni 5, 17).

Dumnezeu lucrează, de asemenea, și prin oameni. Când vrea să ne ajute, pentru că-L iubim și ne rugăm, pune în inima oamenilor îndemnul de a veni în ajutorul nostru în diferite chipuri. Să credem că atunci când suntem bolnavi Dumnezeu ne va scoate în cale doctorul cel mai bun și medicamentele cele mai potrivite. Dacă suntem săraci, ne va trimite oameni buni care să ne ajute. Dacă suntem triști și abătuți, ne va încuraja printr-un semen al nostru.

Iubiți credincioși,

Sfântul Sinod al Bisericii noastre a proclamat anul 2021 ca „Anul omagial al pastorației românilor din afara granițelor României” și ca „Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul”. Noi, cei care trăim departe de Țară, știm cât de grea este viața noastră bisericească în condițiile de Diaspora (împrăștiere) pentru că nu avem parohii suficiente și, mai ales, biserici proprii în care să ne rugăm. Cei mai mulți credincioși sunt nevoiți să parcurgă distanțe mari până la cea mai apropiată parohie. Preoții sunt, de asemenea, nevoiți să lucreze pentru a-și întreține familia. Cu toate acestea,

ca slujitori ai lui Hristos, facem tot ce ne stă în putință pentru a ajunge la sufletul fiecărui credincios care apelează la noi. Și ne bucurăm de toți care ne cer rugăciunea, sfatul și ajutorul.

Pentru a fi cât mai des în legătură cu credincioșii noștri, mai cu seamă în condițiile actuale de pandemie, ne folosim cu înțelepciune și de instrumentele tehnicii moderne: telefonul și internetul. Aș spune că specificul pastorației în Diaspora este tocmai acela al legăturii personale cu credincioșii. Noi încercăm, pe cât ne stă în putință, să mergem acolo unde sunt credincioșii noștri pentru a-i atrage spre Hristos, nu doar să-i așteptăm să vină la biserică. Taina Spovedaniei rămâne însă mijlocul cel mai important de legătură cu credincioșii. În această Sfântă Taină toți ne deschidem inima înaintea lui Dumnezeu și înaintea duhovnicului. Ea creează cea mai strânsă legătură între credincios și preot. Să fim încredințați că numai prin spovedania deasă și prin împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului ne putem schimba viața. De aceea, să îndrăznim să ne spovedim cât mai des, nu doar în cele patru posturi, ci chiar lunar.

Să nu uităm nici pe cei dragi ai noștri trecuți în veșnicie, ci

să-i pomenim mereu la slujbele Bisericii și să facem pentru ei milostenie cu cei săraci. Dacă acum, în vremuri de pandemie, suntem împiedicați să mergem de Sfintele Sărbători în Țară, așa cum mulți ne-am fi dorit, să nu pregetăm să mergem acasă după ce va trece, cu voia Domnului, această perioadă dificilă. Să ne vizităm cât mai des părinții și rudeniile din Țară, ca și cimitirele unde sunt înmormântați cei din neamul nostru.

Punându-vă la inimă aceste sfaturi duhovnicești, Vă urez tuturor să petreceți Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului cu pace și cu bucurie și chem binecuvântarea Pruncului Iisus născut în Peșera Betleemului peste voi și peste familiile voastre.

Sărbători fericite și La mulți ani!

**Al vostru de tot binele voitor și
rugător către Domnul,
+ Mitropolitul Serafim**

Crăciunul în închisoare

„Se apropiau Sărbătorile. Într-o bună zi am fost chemat în biroul comandantului.

– Ascultă, părinte, dumneata ești singurul popă în pușcăria asta. Vreau să profit de ocazie și să am slujbă de Crăciun.

– I-am explicat că eu nu sunt preot, ci numai diacon.

– Diacon-nediacon, mie să-mi faci slujbă de Crăciun! Acolo, în țarc! O să ia parte toți deținuții și corpul de gardă. Și să predici despre Nașterea Domnului și pacea de sus. I-am spus lui Teofănescu să-mi facă un cor de colinde, cu legionarii lui. Le-am dat ce trebuie, să facă și o stea. Și dumneata să-mi spui ce-ți trebuie, și dau ordin să ți se aducă.

Ne-am înțeles!

A fost în anul acela, 1963, un Crăciun de neuitat, în țarcul cel mare al închisorii de pe Negru Vodă [București n.n], pe zăpada bătătorită de tălpile pușcărișilor. Chiar și condamnații la moarte fuseseră scoși din lanțuri și puși la rând, în careu, să asculte slujba, în timp ce santinelele se ordonaseră împrejurul gardului de sârmă ghimpată, întărită de patru ostași culcați, cu mitraliere în poziție de tragere. Corpul de gardă, cu ofițerii în frunte – și cu comandantul însuși –, asista din balcon.

O masă așternută cu un cearceaf alb, în mijloc, era altarul, pe care așezasem o cruce, icoana Nașterii Domnului și o carte de slujbă. Îmbrăcat în stiharul diaconesc, cu orarul pe umăr, aveam la îndemână și o cădelniță cu tămâie, totul adus de la mănăstirea Antim, prin părintele Grigore, care acum venea liber la închisoare, să-și viziteze și asiste prietenul. Cum diaconul nu are voie să îmbrace stiharul fără binecuvântarea unui preot, luasem blagoslovenia părintelui Firmilian, tot prin mijlocirea lui Grigore. În careu, alături de altarul improvizat, era Teofănescu cu toată grupa de legionari, în fața cărora strălucea o splendidă stea de Crăciun, luminos împodobită de cei mai iscusiți meșteri ce se putuseră afla printre deținuți.

Serviciul a constat din slujba Utreniei și a Obedniței, cu accent deosebit pe troparul, condacul și catavasiile Nașterii... Hristos se naște, măriti-L, Hristos din ceruri, întâmpinați-L ! Hristos pe pământ ! Înălțați-vă, cântați Domnului tot pământul, și cu veselie laudați-L, noroade, că S-a preaslăvit! E greu de spus câtă veselie putea fi în celebrarea acestui praznic acolo, în țarcul de sârmă ghimpată al pușcăriei de pe Negru Vodă, dar sunt sigur că o anume bucurie interioară, un anume sentiment al libertății spiritului, care înfrunța gărzile și mitralierele dimprejur, ne copleșise pe toți. Era liniște

mare pe fețele supte ale acelor osândiți, încovoiați sub destine, iar corul a avut inspirația de a cânta răspunsurile încet, dulce, frumos, nuanțat, lipite pe împrejurare. Era ger, iar nouă ni se făcuse cald și bine.

Am ținut și predică, una din predicile mele de zile mari, adresată direct osândiților și celor care-și așteptau osânda. Am văzut lacrimi în ochii multora, și cred că nici eu nu eram departe. Apoi corul a cântat colinde; pe cele mai cunoscute le-a cântat toată suflarea. La prânz li s-a dat deținuților mâncare cu carne și, pe răspunderea comandantului, câte o jumătate de pahar de vin.

Când mă gândesc că mai târziu am petrecut alte șase Crăciunuri la celulă, într-o tăcere grea, copleșitoare, întreruptă doar de intervenția gamelei cu arpacaș, am sentimentul că trebuie să-i fiu recunoscător maiorului Panaitescu pentru faptul de a le fi oferit celor ce se aflau sub custodia lui o tresărare de suflet și, cât de cât, un Crăciun.”

(ÎPS Bartolomeu Anania -
Memorii)

.....

„Am nevoie de Dumnezeu pentru că vreau să înțeleg realitatea”

Interviu realizat de Alina Rotaru cu domnul Adrian Opre, profesor universitar la Departamentul de Psihologie și decan al Facultății de Psihologie și Științe ale Educației a Universității „Babeș Bolyai” din Cluj Napoca. Textul integral al interviului îl găsiți în ziarul Lumina: <https://ziarullumina.ro/educatie-si-cultura/interviu/am-nevoie-de-dumnezeu-pentru-ca-vreau-sa-inteleg-realitatea-152013.html>

A trăi cu lucruri neînțelese, un disconfort pe care îl tolerăm cu dificultate

Există o nevoie ancestrală a omului de a crede în Cineva, de a se închina unei ființe superioare. Care sunt resorturile psihice care întrețin și alimentează această nevoie?

Cred că cel mai profund și mai frumos răspuns îl aflăm în versetele Psalmului 41: „În ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa te dorește sufletul meu pe Tine, Doamne”. Aceasta este mărturia creștină a dorului, ancestral, după Dumnezeu. Psihologic vorbind, nevoia aceasta de a crede în Cineva și de a avea un referent extern divin e dată de condiția noastră. Este expresia dorinței noastre de a înțelege și explica realitatea în care

trăim; ea se manifestă de la cele mai mici vârste și pe măsură ce ne maturizăm se dezvoltă și sporește în complexitate. A trăi cu lucruri neînțelese generează un disconfort subiectiv, o stare de tensiune pe care o tolerăm cu multă dificultate. Atunci, însă, când înțelegem lumea și esența fenomenelor ei, ni se gratifică implicit nevoia de control și experiem o stare de bine, de pace a minții. Această nevoie de control, la rândul ei, este puternic relaționată cu nevoia de predictibilitate, de anticipare. Altfel spus, vreau să înțeleg lumea, pe mine și pe ceilalți, ca să pot prezice comportamentul meu și al semenului meu. Sentimentul de controlabilitate este esențial pentru sănătatea noastră psihică.

Care sunt particularitățile psihoterapiei cu „pacienți” religioși?

Psihoterapia care încorporează principii și practici religioase se adresează prioritar persoanelor religioase practice.

Există câteva precondiții pentru a o realiza. În primul rând, este necesar ca modelele antropologice cu care operează psihologia și religia să fie compatibile, nu identice, dar compatibile. În al doilea rând, pentru a putea realiza psihoterapia cu persoane religioase,

Într-o formă resaturată religioasă, este de dorit ca psihoterapeutul să integreze conceptualizarea religioasă privind suferința omului cu cea psihologică. O altă cerință importantă este ca psihoterapeutul să aibă pregătire teologică cel puțin medie. Am putea spune chiar că are nevoie de un profil de competențe complementar.

Asta nu înseamnă o interșanjare de roluri. Psihologul rămâne psiholog, el nu ia (nici nu poate lua) locul preotului, propovăduind o învățătură de credință sau alta, cu atât mai puțin să asume roluri care aparțin în exclusivitate preotului.

Personalitatea umană este oglindă a trăiniciei noastre

Care sunt predispozițiile personalității care ne îndreaptă spre credință? Să fie temperamentul?

Vă mărturisesc că am fost mult timp preocupat și am căutat o definiție a personalității care să nu fie tributară vreunei școli din psihologie. Mi-am oprit la un moment dat asupra acesteia: personalitatea umană se referă la acele caracteristici ale unei persoane care explică consistența (stabilitatea) sa transsituațională și îi oferă unicitate. Altfel spus, personalitatea circumscrie acele elemente care ne conferă

irepetabilitate și pot explica stabilitatea noastră în timp și contexte diferite. Doar aceste caracteristici stabile ale noastre ne definesc personalitatea. Restul comportamentelor zilnice, fluctuante și volatile, nu sunt definitorii pentru noi.

Există în psihologie mai multe teorii, modele descriptive explicative privind personalitatea. Mă voi referi aici doar la modelele multinivelare. Acestea, numite și psiho biologice, au încercat să explice personalitatea nu numai la nivel de exprimare comportamentală, emoțională și cognitivă, ci și mai adânc, la nivelul biologiei noastre. Aceste modele au identificat bazele biologice a ceea ce noi designăm frecvent prin termenul trăsături de personalitate. Spre exemplu, Robert Cloninger a identificat suport biologic nu doar pentru temperament, ci și pentru caracter.

Revenind la întrebarea dvs. Nu m aș referi la temperament pentru a vă răspunde, ci mai degrabă la caracter, prin intermediul acestuia putem mai bine reliefa legătura noastră cu transcendentul. Specificitatea noastră axiologică este componenta care facilitează, mediază și susține relația pe care o avem cu Divinitatea. Ea fundamentează credința noastră.

Cum facem diferența între credințele religioase adaptative și credințele religioase dezadaptative?

Dacă analizăm cu atenție psihicul uman și țintele sale, vom vedea că, dincolo de obiective imediate, scopul ultim al psihismului nostru îl reprezintă adaptarea la mediu. Percepția formelor, culorilor, mișcării obiectelor ce ne înconjoară fac parte din strategiile noastre adaptative. Ele nu sunt însă suficiente pentru o adaptare eficientă la realitatea cu care ne confruntăm. Asumăm ca fiind adaptative acele comportamente care slujesc atingerii scopurilor pe care ni le fixăm și dezadaptative pe cele care ne sabotează atingerea acestor scopuri. Este larg acceptat faptul că în spatele tuturor acestor comportamente stau gândurile, credințele noastre. Aceste gânduri pot fi raționale, adică adaptative, sănătoase sau,

dimpotrivă, iraționale, nesănătoase. Psihologul american Albert Ellis, părintele psihoterapiei cognitiv comportamentale, ne oferă câteva repere cu ajutorul cărora să stabilim caracterul rațional sau irațional al gândirii noastre. Conform acestuia, gândurile raționale sau sănătoase reprezintă acele credințe ale noastre care sunt în concordanță cu realitatea, pot fi susținute de experiență, de dovezi și sunt logice.

Chiar și atunci când ne referim la credințe religioase, ele pot avea un caracter adaptativ sau dezadaptativ. Spre exemplu, credințe de tipul „Este groaznic ce se petrece cu mine acum”, „De ce oare Dumnezeu îngăduie asemenea lucruri să mi se întâmple mie? Eu sunt un om religios, un bun creștin și, ca atare, nu merit o asemenea pedeapsă”, „De ce eu?”, „Nu mai suport această încercare la care m a supus Dumnezeu” sunt considerate gânduri iraționale, dezadaptative. De regulă, gânduri prin care revendicăm imperativ favoruri, acuzăm sau Îl blămăm pe Dumnezeu, căci credem că ne a părăsit și nu ne mai iubește, au efecte nesănătoase asupra noastră. Aceste gânduri sunt considerate iraționale, disfuncționale, atât din punctul de vedere al psihologiei, cât și din cel al religiei; cronicizarea

lor poate provoca multă suferință psihică și sufletească.

Soluția este să găsim alternative raționale la aceste gânduri și să le înlocuim. Sfânta Scriptură este o resursă extraordinară în care putem identifica gânduri raționale, adaptative. De exemplu, pentru un gând irațional de tipul „Nu mai suport această încercare la care m-a supus Dumnezeu”, o alternativă rațională poate fi extrasă din Epistola I către Corinteni „Nu va cuprins nici o ispită care să nu fie potrivită cu puterea omenească. Și Dumnezeu, Care este credincios, nu va permite să fiți ispitiți peste puterea voastră, ci odată cu ispita a pregătit și mijlocul de a o putea răbda”. Asemenea mesaje nou testamentare pot deveni „pilule” tămăduitoare pentru mintea și sufletul nostru. Altfel spus, în psihoterapia saturată religios căutăm corespondențe raționale pentru gândurile noastre iraționale, adică credințe ancorate în credința creștină și le oferim celor care ne cer ajutor ca leac pentru suferința din sufletul lor.

Dumnezeu nu ne-a făcut pentru a ne pedepsi, ci pentru a ne iubi

Care sunt diferențele dintre o spiritualitate sănătoasă și una nesănătoasă?

În psihologie, noi folosim destul de des termenul de „coping”, cu referire la acele modalități de adaptare care sunt o alternativă la strategiile noastre de apărare automată, numite și mecanisme defensive. Alături de mecanismele noastre defensive, care sunt înăscute și care operează automat, atunci când ne confruntăm cu o traumă psihică, ființa umană își poate dezvolta conștient și alte strategii protective. Pe acestea noi le numim strategii de coping. Copingul se referă la toate acele strategii cognitive, emoționale și comportamentale prin care noi, în mod deliberat, ne adaptăm realității. În ultimele decade, psihologii au analizat diferite forme particulare de coping și au evaluat efectele lor. Printre acestea sunt incluse și strategiile de coping religios, adică modalități de adaptare saturate în conținut religios. Studii sistematice au dovedit că această formă de coping mediază relația dintre orientarea religioasă a unei persoane și consecințele unor evenimente majore, având implicații directe în starea de sănătate a acesteia. Aceleași analize au dovedit că strategiile de coping religios pot fi pozitive, funcționale, respectiv, negative, disfuncționale.

Persoanele care dezvoltă un coping religios funcțional (pozitiv/sănătos) sunt acelea care au dovedit că au o relație sigură și stabilă cu Dumnezeu, consideră că viața lor are sens, semnificație și au sentimentul de comuniune cu ceilalți. Acestea sunt trei condiții pe care trebuie să le îndeplinim pentru a avea garanția unui coping religios funcțional. Există desigur și persoane, tot religioase, a căror relație cu Dumnezeu este instabilă, lipsită de siguranță, au o viziune sumbră, pesimistă asupra vieții și nu au reușit să identifice sensul, semnificația vieții lor. Acestea, atunci când se confruntă cu situații traumatiche, vor dezvolta un coping religios negativ, dezadaptativ.

asemenea unui părinte aspru și pedepsitor, care abia așteaptă să ne surprindă greșind pentru a ne pedepsi, atunci aceasta va dezvolta un coping religios negativ și nesănătos.

Scurt spus, tipologia credințelor religioase pe care le deținem, în special, felul în care ni L reprezentăm pe Dumnezeu în mintea noastră diferențiază, calitativ, copingul religios pozitiv de cel negativ și implică consecințele pe care acesta le are asupra sănătății sufletului nostru.

Abordarea psihologică și cea religioasă sunt complementare

Sesizăm, așadar, importanța tipului de credințe religioase pe care le dezvoltăm. De exemplu, dacă eu cred că Dumnezeu mă iubește, este iertător și bun, am șanse mai mari să dezvolt un coping religios pozitiv. Dimpotrivă, o persoană care crede că Dumnezeu este

Care sunt ingredientele unei bune colaborări între preoți, duhovnici și psihologi clinicieni și psihoterapeuți?

Această colaborare între psihologi și preoți este posibilă dacă reușim să spulberăm o serie de prejudecăți pe care le putem lesne identifica și

de o parte, și de alta.

Psihologii, de exemplu, consideră că preoții sunt depășiți de realizările științei contemporane, că le ignoră deliberat, că religia este perimată, aparținând unei epoci revolute, că biserica se ancorează într-un exces de dogmatism. Unele remarci critice pot fi validate, dar oamenii de știință trebuie să fie atenți și la numeroasele lor erori interpretative, și la acuze slab susținute. În matematică, de exemplu, în procesul de demonstrare a oricărei teoreme se pornește de la un postulat, adică de la un enunț care este considerat adevărat și fundamental, fără a necesita demonstrație - adică de la o dogmă. De asemenea, constatăm că în varii domenii ale cunoașterii științifice, afirmațiile unor personalități de înaltă vizibilitate sunt luate ca adevăruri absolute și, ca atare, nu mai sunt testate - iată încă o dogmă. Prin urmare, nu trebuie eludat faptul că spațiul științific este populat cu numeroase dogme. Preoții, pe de altă parte, îi acuză pe psihologi de imoralitate, de aroganță, de o abordare secularizantă. Uneori, aceste acuze sunt îndreptățite, dar nu trebuie generalizate fără temeii. Nu trebuie ignorat faptul că nu toate curentele din psihologie sunt în contradicție cu perspectiva

religioasă. De asemenea, e de dorit o mai bună conștientizare din partea preoților a faptului că numărul psihologilor care caută o înțelegere a religiei, a practicilor ei sanogene, în vederea reintegrării acestora în practica psihoterapeutică, este tot mai mare.

Desigur, nu e suficientă doar spulberarea prejudecăților. Un alt aspect important, când vorbim despre o posibilă colaborare de acest tip, îl reprezintă necesitatea unor cunoștințe bazale pe care să le posede fiecare din domeniul celuilalt. În plus, este necesară recunoașterea reciprocă și onestă a competenței, expertizei pe care o poate proba fiecare în aria lui profesională.

Nu în ultimul rând, este esențial să conștientizăm, de ambele părți, că abordarea psihologică și cea religioasă sunt complementare, nicidecum opuse sau rivale. Ambele se adresează omului, unor nevoi specifice ale acestuia. Suferințele lăuntrice (psihice și spirituale) ne afectează calitatea emoțiilor și a gândirii, comportamentul, dar și sănătatea trupului. Reciproca e valabilă. Altfel spus, un om este considerat sănătos atunci când are o bună funcționare fizică, psihică și spirituală. Noi trebuie să ne asumăm împreună lucrare pentru

binele și în folosul omului, lăsând orgoliile personale la o parte.

Cum își poate da un preot seama că situația enoriașului care îi cere ajutor este de natură spirituală și nu necesită intervenția unui specialist în sănătate mintală?

O delimitare neechivocă, pură, între problemele de natură psihică și cele spirituale nu cred că poate fi făcută. Întotdeauna va rămâne cel puțin o arie unde aceste două dimensiuni se întrepătrund. Ca preot este necesar să ai un minim bagaj de cunoștințe în ceea ce înseamnă problematica psihologiei și specificul interpretărilor ei cu privire la sănătate, boală și practici vindecătoare. În perioada interbelică, la facultățile/academiile de teologie, studenții, viitori preoți, aveau în curriculumul academic multe teme de medicină și psihologie, abordări teoretice și practice. La vremea aceea, ei erau mult mai bine pregătiți pentru varietatea rolurilor pe care urmau să le asume atunci când ajungeau în parohie. Astăzi, cu puține excepții, această pregătire extrateologică este aproape inexistentă. În universitatea noastră, noi am încercat o eliminare a acestui deficit printr-un program masteral: consiliere pastorală și asistență psiho socială. Acesta, credem noi,

reprezintă un exemplu de bună practică academică prin care împreună lucrarea dintre psihologi și teologi poate deveni credibilă și funcțională. Aici, licențiații în psihologie și, respectiv, în teologie nu doar conștientizează necesitatea colaborării dintre psihologii practicieni și preoții duhovnici, ci sunt efectiv pregătiți cum să pună în practică acest lucru.

Cum își dă seama un psiholog că problema omului din fața lui este de natură spirituală și nu necesită intervenție psihologică?

Există modele teoretice și recomandări în acest sens. La începutul secolului trecut, psihologul Michael Maher a făcut o distincție clară (consider eu) între ceea ce el numea eul empiric sau senzorial și eul metafizic sau spiritual. În baza acestei delimitări, Maher a definit o psihologie senzorială sau empirică și una metafizică sau spirituală. Altfel spus, un psihic cu două interfețe. O interfață către realitatea pământească (reflectată în procesele senzorial perceptive, gândire etc.) și o interfață către Dumnezeu (cea care comunică cu transcendentul). Vorbim de unul și același suflet, dar bifățetat. Ele au desigur o zonă de superpozare, și acolo psihologia se întâlnește cu teologia, punând

în practică împreună lor lucrare. Rămân însă și zone autonome. Când mă adresez prin excelență eului empiric, folosesc o serie de tehnici, procedee și instrumente care ne ajută să înțelegem modul în care noi ne raportăm la realitatea fizică și la oamenii care ne înconjoară. Intervenția la acest nivel reflectă specificitatea procedeelelor psihologice. În schimb, când vreau să analizez eul metafizic, spiritual, cu intenția de a l înțelege și a interveni asupra lui, îmi dau seama că instrumentele psihologice, foarte utile în descifrarea eului empiric, devin inutile. Dumnezeu și calitatea relației mele cu El sunt realități pe care nu le pot pătrunde dacă apelez la aceeași „lentilă” cu care lecturez senzațiile, memoria, gândirea sau emoțiile. Pentru a L cunoaște pe Dumnezeu, sălășuit în sufletul meu, am nevoie de o altă abordare și de alte instrumente. Scurt spus, trebuie recunoscut faptul că cele două realități, psihică și spirituală, deși interconectate și influențabile reciproc, reclamă adesea abordări substanțial diferite.

Sfânta Corona, mijlocitoare în timp de pandemie

Pr. Dr. Alexandru Nan

În ultimele săptămâni și luni, un cuvânt rostit des de către locuitorii întregii planete este: Corona, virusul Corona. Sunt puțini însă cei care știu că a existat cu adevărat și o sfântă cu acest nume, invocată chiar în cazuri de epidemie (molimă), pomenită în calendarul ortodox pe data de 11 noiembrie, când mai prăznuim alți doi sfinți, mult mai cunoscuți: Sf. Mina și Teodor Studitul. În Biserica Catolică Sf. Corona este pomenită pe 14 mai, iar la armeni pe data de 10 noiembrie.

Informații despre viața acestei sfinte avem puține, unele dintre ele fiind considerate, mai ales de către occidentali, doar legendare. Ceea ce putem afirma dintru început, este faptul că Sf. Corona nu are nimic de-a face cu virusul care a cauzat această pandemie cu mii de morți și sute de mii de îmbolnăviri. Dimpotrivă, ea a fost și este invocată în caz de molimă, sau în neologism, de epidemie (pandemie).

Deși studiile aghiografice referitoare la Sfinții Corona și Victor sunt destul de complexe, nu sunt cunoscute foarte multe lucruri sigure despre Sf. Corona. Tradiția

spune că a fost soția martirului Victor (cunoscut și ca Sf. Victor de Damasc, sau de Siena) și că a murit la vârsta de doar 16 ani, tot de moarte martirică, fiind legată de doi palmieri aplecați, care, fiind lăsați să revină la poziția naturală, au provocat moartea sfintei prin sfâșiere.

Numele “Corona” vine de la cuvântul latinesc “corona” și înseamnă cunună, făcând referire la cununa muceniciei, așa cum și numele grecesc “Stephana” semnifică acest lucru. De aceea, în unele martirologii se face pomenirea Sf. Victor și Ștefania.

Originea și timpul pătimirii Sf. Corona

Legat de viața Sf. Corona, în afară de faptul că a suferit moarte martirică la vârsta de 16 ani, nu știm prea multe lucruri. Incertitudinea

este legată atât de locul de martiriu (fiind vehiculate mai multe localități), cât și de timpul în care acesta a avut loc. După tradiția greacă, Corona a pătimit în Damasc, sursa coaptă vorbește de localitatea Hatay (Antiohia) din Turcia de astăzi, iar cele latine (între care și Martirologiul roman) de Sicilia sau Marseille (Franța). Varianta etiopiană pledează pentru localitatea Alexandria din Egipt.

Corona ar fi suferit moartea martirică în timpul persecuției lui Dioclețian (+ 312), iar după alte surse, mai sigure, în timpul împăratului Antonin Pius (+161). Conform scrierii „Illustre Certamen” a unui diacon din Antiohia, din secolul 4, Victor a fost un soldat creștin originar din Cilicia. Denunțat în timpul persecuției lui Marcus Aurelius de către prefectul Sebastian, a fost torturat, înainte de a muri. În timpul torturii, soția unui coleg de arme, pe nume Corona, a declarat că este creștină și l-a încurajat pe Victor. Unii susțin că Victor era soțul ei, iar alții că ar fi fost tatăl ei. Pentru faptul că l-a încurajat pe Victor în timpul supliciului și a mărturisit credința în Iisus Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, Corona a fost arestată și supusă la tot felul de chinuri, murind în cele din urmă prin sfâșiere.

Venerație mai întâi în nordul Italiei și apoi în Imperiul romano-german

Cinstirea sfintei este confirmată în nordul și centrul Italiei, începând cu secolul al 6-lea. Moaște ale sfintei au ajuns în nordul Italiei, probabil din Egipt, prin Cipru și Sicilia. În localitatea Castelfidardo de lângă Osimo (provincia Ascona), exista de timpuriu o biserică închinată Sf. Corona și Victor, ridicată peste locul unui edificiu păgân. În anul 1191, episcopul Gentile de Osimo a trecut-o oficial în rândul sfinților pe Sf. Corona, ducând relicve de la Castelfidardo și la Osimo. Totuși, cu mult înainte de acest an, moaște ale sfintei au ajuns și pe teritoriul Imperiului romano-german.

Pe data de 27 octombrie 997, împăratul Otto al III-lea își anunța intenția de a ridica o mănăstire benedictină la Lousberg, în apropiere de Aachen, care să fie închinată „Mântuitorului Iisus Hristos” și „Sfintei Corona”. Drept urmare, în timpul călătoriei sale în Italia, el procură moaștele mai multor sfinți pe care le așează într-un relincvariu, în catedrala din Aachen, până la finalizarea construcției mănăstirii. În anul 1002, împăratul Otto al III-lea moare, iar mănăstirea care trebuia să primească moaștele Sf. Corona nefiind gata, ele rămân în

catedrala din Aachen, fiind ridicat un altar în cinstea sfintei. În anul 1691, episcopul locului hotărăște renovarea altarului, iar moaștele sunt mutate în cripta catedralei, unde se găsesc și astăzi.

În spațiul german, în afară de Aachen, moaște ale Sf. Corona mai sunt atestate la Magdeburg și Bremen. Cercetătorii au ajuns la concluzia că, deși nu s-a bucurat de un cult de venerare proeminent, totuși, acesta a fost destul de prezent în câteva din principalele centre eclesiastice germane, la începutul celui de-al doilea mileniu creștin. Din aceste centre, prin coloniștii germani, cultul Sf. Corona a ajuns, se pare, și în Țara Bârsei.

Sf. Corona, un prim patronaj spiritual al orașului medieval Brașov?

Coloniștii germani și-au luat cu ei moaște de sfinți din centrele de unde au plecat. Acești sfinți au devenit, mai apoi, patronii spirituali ai noilor biserici pe care ei le-au ridicat în Transilvania, între secolele 12 și 14, când s-au așezat în acest teritoriu, în urma facilităților oferite de către Regatul maghiar. Se pare că acest cult al Sf. Corona a ajuns în Transilvania, la Sibiu și la Brașov, prin coloniștii

germani veniți din zona orașului Aachen.

Orașul Brașov apare pentru prima dată atestat într-un document din anul 1235, cu numele de Corona, de unde și provine denumirea germană de astăzi a orașului (Kronstadt). Această menționare apare în lista mănăstirilor premonstratense vizitate de către abatele Friedrich de Hamborn. Lista conține comunități monastice de pe teritoriul Ungariei medievale și Transilvaniei. Lista originală nu s-a păstrat, în schimb o copie făcută de Marcus Annaert în 1498, cunoscută cu numele de Catalogus Ninivensis, ni s-a transmis. Urmând enumerarea mănăstirilor de maici din Episcopiile germane de Kärnten, Würzburg, Mainz și Münster, textul continuă cu: „In hungaria assignata est paternitas dyocesis cumaniae Corono diocesis ultra silvane Villa hermanni”. Conform acestei liste, mănăstiri premonstratense de maici existau în Sibiu și Corona (Brașov). Este sigur însă că mănăstirea din Corona (Brașov) n-a rezistat prea mult timp, fiind distrusă în timpul invaziei tătare din anul 1241. Există și alte argumente legate de atestarea unui cult al Sf. Corona la Brașov, pe care nu le mai amintim însă în acest articol.

Prin urmare, deși nu există prea multe documente sigure, totuși, se poate afirma că acest cult al Sf. Corona a fost adus în Transilvania de către coloniștii germani, veniți probabil din Aachen, sau din centrul premonstratens de la Magdeburg și că Sf. Corona a fost patroana bisericii mănăstirii premonstratense până la dezvoltarea orașului Brașov. După secolul al 14-lea, fiind schimbat hramul bisericii, și cultul Sf. Corona s-a diminuat. Totuși, două elemente indirecte, atestă astăzi patronajul Sf. Corona, la Brașov, în secolele 13 și 14: atributul sfintei, coroana, care apare în cea mai veche stemă heraldică a orașului (1378); în al doilea rând, denumirea germană a orașului Brașov (Kronstadt), derivată din denumirea preurbană a localității, Corona, de unde era și cunoscut ca: „oraș al coroanei”.

Procesiuni în cinstea Sf. Corona și patronaje în mai multe țări occidentale

În mai multe localități din Bavaria, dar și din Austria de Jos, se organizează anual pelerinaje în cinstea Sf. Corona. Și în capitala Austriei cultul sfintei este destul de răspândit. Nu trebuie uitat nici faptul că moneda austriacă s-a numit până în anul 1924, coroană,

denumire pe care au mai avut-o și alte unități monetare.

Reprezentată cu următoarele atribute (doi palmieri, coroană), Sf. Corona este astăzi patroana localităților Castelfidarda și Osimo (Italia), dar și al măcelarilor. Ea mai este invocată în caz de molimă (epidemie) și de vreme rea, dar și pentru întărirea în credință, sau drept mijlocitoare în recuperarea banilor pierduți pe nedrept, reprezentând astfel corespondentul feminin al Sf. Mina, cu care și este pomenită, pe data de 11 noiembrie, în Biserica noastră.

Așa cum a fost deja relatat într-un articol din ziarul Lumina, publicat pe data de 2 aprilie 2020, comunitatea din Aachen plănuise să expună în această vară racla cu moaștele Sf. Corona, motiv pentru care s-a început, de către o echipă de specialiști, restaurarea și curățarea ei. Până la expunerea publică a raclei cu moaștele sfintei, mai ales în această perioadă marcată de pandemie, îi cerem acesteia: Sf. Corona, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, pentru noi, păcătoșii.

Din viața Parohiei și Arhiepiscopiei

Hram și hirotonie întru diacon la München. Cea mai veche parohie bavareză și-a sărbătorit al doilea hram, pe Sf. Cuvioasa Parascheva

Duminică, 11 octombrie 2020, Parohia Ortodoxă Română "Nașterea Domnului" din München și-a sărbătorit, anticipat, cel de-al doilea hram, pe Sf. Cuvioasa Parascheva de la Iași. Sfânta Liturghie a fost prezidată de către Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Dr. Serafim Joantă, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. În cadrul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Dr. Serafim Joantă l-a hirotonit întru diacon pe teologul Nicolae Canciu, pe seama parohiei müncheneze.

Începând din anul 2017, cea mai veche parohie ortodoxă românească din Bavaria, „Nașterea Domnului“, prăznuiește anual cel de-al doilea hram, sau hramul mic, pe Sf. Parascheva de la Iași. Acest lucru s-a întâmplat și-n acest an, hramul fiind sărbătorit anticipat, cu un număr mai restrâns de credincioși, datorită restricțiilor impuse de pandemie.

Sf. Liturghie a fost prezidată de către Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Serafim, înconjurat fiind de un sobor de preoți și diaconi. Din soborul slujitor au făcut parte pr. prof. dr. Daniel Benga, părintele paroh dr. Alexandru Nan, protopop al Bavariei, părintele Dumitru Aman de la Parohia Garmisch și diaconii Dumitru Dura, Secretar eparhial și Marius-Petrică Ciorbea de la München. În cadrul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Serafim l-a

hirotonat întru diacon pe tânărul teolog Nicolae Canciu, pe seama parohiei.

În cuvântul de învățătură rostit după citirea Sf. Evanghelii, pr. prof. dr. Daniel Benga a vorbit despre cele două texte evanghelice, referindu-se în mod special la Sfinții Părinți de la Sinodul al VII-lea ecumenic, pomeniți în această

duminică. Părintele Prof. Benga a afirmat că putem considera această duminică ca fiind o a doua a Ortodoxiei. Pornind de la una din scrierile Sf. Ioan Damaschinul, pr. prof. Benga a prezentat cele șase tipuri de icoane, pe care noi le putem întâlni în lumea aceasta, prima dintre ele fiind chiar Fiul, „icoana” Tatălui.

După împărtășirea clericilor, Înaltpreasfințitul Mitropolit Serafim i-a îndemnat pe credincioșii prezenți, dar și pe cei

care au urmărit slujba transmisă pe facebook, să-și trăiască viața în Hristos și în Biserică, vorbind despre „calea care duce de la minte la inimă”, subliniind importanța rugăciunii în viața creștinului care trăiește într-o lume zbuciumată, tulburată și împrăștiată, marcată de neliniște și de teamă.

La sfârșitul slujbei, părintele paroh Alexandru Nan i-a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Serafim pentru momentele de bucurie trăite împreună, alături de preoții împreună-slujitori și de credincioși și l-a felicitat pe noul diacon al parohiei, pr. Nicolae Canciu.

Atmosfera de bucurie a continuat, la agapa organizată de către parohie, în cerc restrâns, din cauza restricțiilor impuse de pandemie.

Pr. dr. Alexandru Nan

Nektaria Maria, o “minune” de copil ...

Dr. Radu Tudoran, München

O minune pe nume Marie Nektaria. Era o zi de marți în martie 2018. Împreună cu soția am mers la controlul ginecologic corespunzător celor 10 săptămâni de sarcină. Îmi amintesc că mergând încet prin ambuteiajul tipic de dimineața din München, Anca – soția, m-a întrebat dacă ar trebui să ne facem vreo grijă pentru control, iar eu am răspuns foarte încrezător că sunt doar controale de rutină și putem fi relaxați. După ce am ajuns la cabinetul medical și soția a avut discuțiile tipice cu doctorița despre cum se mai simte, au mers împreună la masa pe care se face scanare cu ultrasunete, iar eu am rămas la birou uitându-mă pe monitor la scanare. A început scanarea și foarte repede după ce s-au văzut primele imagini, doctorița a făcut o exclamație și ne-a zis că e o problemă. Am rămas blocat mental când am auzit asta și nu îmi dau seama exact cât timp a trecut din acel moment până doctorița a printat niște imagini scanate cu copilul și a revenit la birou (soția urmându-i la scurt timp). Când m-am dezmeticit puțin am întrebat-o dacă e grav și ea a zis că da. A început să ne arate pe imaginea printată că peste tot în jurul corpului copilului era lichid amiotic, iar la ceafă era o pungă de o grosime și mai mare decât în restul corpului. Ne-a explicat că punga de

lichid de la ceafă indică malformație genetică cu probabilitate foarte mare (cu cât sunt mai mari cu atât șansele de astfel de malformații cresc, ori în cazul nostru erau de peste 1000 de ori mai mari decât în mod normal). Deși devastator, problemă crucială era lichidul din jurul corpului ce denotă un anume sindrom care este fatal. Ne-a programat de urgență la o clinică de specialitate în 2 zile pentru a termina sarcina. Dacă sarcina nu era oprită urma un avort spontan în următoarele 4-5 zile. Am revenit acasă amândoi și eram terminați. Îmi e greu să descriu câtă suferință era în sufletul nostru. Nu țin minte dacă am reușit să zic ceva, dar îmi amintesc că soția stând lângă mine a zis „Săraca” moment în care m-am cutremurat și am început să plâng. Nu știu cât timp am stat așa și nici după cât timp am reușit să ne adunăm puțin și să ne sunăm părinții să le spunem și lor. Îmi amintesc și că pentru a încerca să ne liniștim am pus să cânte „Acatist de mulțumire slavă lui Dumnezeu pentru toate”. La un moment dat discutând am zis că avem nevoie să mergem până la biserică. L-am sunat pe preotul Alexandru Nan de la parohia din München, pe care nu îl cunoșteam dinainte. Am întrebat dacă este cumva la biserică și dacă putem veni, spunându-i și despre ce ni s-a întâmplat. Ne-a chemat înainte de slujba de la 5. Mergând la biserică am discutat cu dânsul și i-am povestit toate cele întâmplate. Dânsul ne-a amintit despre nefericirea avortului la care îmi amintesc că tot ce puteam

spune era „părinte dacă ar fi măcar o șansă...”. Ne-a făcut o rugăciune mie și soției și apoi ne-a dat niște acatiste și ne-a vorbit despre Sfântul Nectarie. Ne-a spus că nu ne vinde minuni, dar ne încurajează să citim acatistul Sfântului pentru că este un sfânt viu (aproape contemporan cu noi) care a săvârșit foarte multe minuni. Până ne-am mai revenit în timp ce în biserică era slujba am citit acatistul și apoi l-am mai citit acasă în acea zi cât și în ziua următoare. Nu știu exact cum a trecut timpul de marți până joi când aveam programarea la clinică, căci nu am fost în stare de nimic. Îmi amintesc doar că încercam să ne plimbăm pentru a ne liniști deși tot ce puteam vorbi era dacă o să avem copii și când. Joi am mers la clinică, iar procedura de acolo a fost că doctorul specialist mai face o scanare înainte de a programa terminarea de sarcină. Controlul a durat de data aceasta mai mult ca în urmă cu 2 zile deoarece doctorul tot făcea diverse măsuratori. La un moment dat când am întrebat despre cum decurge controlul ne-a aratat și ne-a vorbit și el despre pungea cu lichid de la gât și de riscurile genetice ce le implică. Ne-a spus și că trebuie să facă o intervenție pentru a lua ADN de lângă copil pentru a se face analiza genetică pentru a vedea cu precizie dacă există sau nu malformații genetice, teste ce durează 2 săptămâni. Și eu și soția eram puțin confuzi în acest moment pentru că noi știam că trebuie să programăm întreruperea de sarcină pentru a nu avea avortul spontan. L-am întrebat

despre asta și el ne-a întrebat la rândul lui de ce am crede că urmează sa fie avort spontan. Era o oarecare confuzie generală pentru că lichidul amniotic din jurul copilului, cel ce ducea la sindromul fatal disparuse în totalitate. Nici noi nu puteam să ne dăm seama când am auzit asta, nici el să îmi explice ce se întâmplase deoarece avea măsurătorile din urmă cu 2 zile și poza cu copilul înconjurat de lichid, iar acum nu mai putea vedea nimic. Abia după ce am terminat controlul, căci trebuiau totuși luate probele de ADN deoarece punga cu lichid de la ceafă era încă acolo și prezenta un risc foarte ridicat, și am ieșit de la clinică, ne-am dat seama că Dumnezeu prin Sfântul Nectarie a săvârșit o minune și ne-a salvat copilul și ne-a salvat și pe noi. Am continuat să citim acatistul Sfântului Nectarie și am început să citim și paraclisele către Sfânta Fecioară Maria. Eram acum bucuroși că copilul va trăi dar eram îngroziți de malformațiile genetice pe care era foarte probabil să le aibe. Rezultatul testului genetic se dă în 2 faze. Primul rezultat urma să îl primim a 2-a zi la clinică și era pe baza analizei manuale a doctorului genetician pe când rezultatul final urma să vină în 2 săptămâni. În acea după-masă i-am sunat pe părinți. Și ei au fost uimiți de minunea ce se întâmplase. I-am rugat pe toți să citească și ei pentru copil acatistul Sfântului Nectarie. Mama ne-a spus atunci de mănăstirea din Pătrângenii unde sunt moaște ale Sfântului Nectarie și a zis că și merge acolo pentru a se ruga, și pentru a

cere părintelui Spiridon Solomon să se roage și dânsul pentru copil. L-am sunat în aceeași zi și pe părintele Alexandru Nan din Munchen și i-am spus și dânsului ce se întâmplase. Și dânsul a spus că va continua să se roage pentru noi. Vineri când am mers din nou la clinică eram paralizați de frică. Personalul de acolo ne-a invitat din zona de așteptare într-o altă cameră unde să stăm să îl așteptăm pe doctor. Nu știu să fi trăit clipe atât de grele ca atunci. Cred că am încercat să mai citesc din acatist cât am așteptat, nici nu mai știu sigur. În cele din urmă am intrat la doctor în cabinet, care ne-a întâmpinat cu zâmbet pe buze și ne-a zis că, în ciuda indicațiilor date de lichidul de la gât, testele genetice nu au identificat nici o malformație și că copilul pare să fie sănătos. Bineînțeles că trebuia atent supravegheată evoluția lichidului, dar copilul era bine. În 2 zile trecuse de la moarte la viață și sănătate. Urmasul Paștilor pentru care ne-am și spovedit. După Paști am primit și confirmarea analizelor genetice că nu fusese găsită vreo malformație (controlul era pentru cromozomi lipsa sau duplicații care duc la diverse sindroame). Împreună cu familia am continuat să ne rugăm și să citim acatistul Sfântului Nectarie. Atât părintele Alexandru cât și părintele Spiridon, și mai apoi și părintele Nicolae Bolea din Bucurdeia Vinoasă au continuat să se roage pentru noi și pentru copil. La următorul control, după Paști, punga de lichid de la gât se micșorase, iar la următoarele 2 controale

a dispărut de tot. În 1-2 luni de la momentul când am aflat că va muri, fetița noastră era perfect sănătoasă ca și cand nimic nu s-ar fi întâmplat. Nici doctorii nu au putut să își explice cele întâmplate deși pentru noi totul este foarte clar că Sfântul Nectarie și Sfânta Fecioară Maria ne-au ajutat, prin mila Domnului. În vară, când am venit în România, am fost și noi la mănăstire la Pătrângenii pentru a ne face părintele rugăciune. Am fost și în Eghina pentru a îi mulțumi Sfântului Nectarie. Pe 1 octombrie 2019 s-a născut Marie Nektaria, o fetiță perfect sănătoasă și binecuvântată!

Câteva „opriri“ în drumul comun cu pr. prof. dr. Mircea Basarab

Dragii mei,

dincolo de cele afirmate de mine în cuvântările ținute în memoria pr. Mircea Basarab, sau în articolele apărute în mai multe reviste (Telegraful Român, Renășterea și Orthodoxes Forum), vreau să consemnez aici cum l-am cunoscut eu pe Părintele Mircea și alte lucruri mai puțin cunoscute.

Era septembrie 1989, an în care, în urma examenului de intrare, am fost admis la Seminarul Teologic Ortodox Român din Cluj-Napoca, deci cu câteva luni înainte de Revoluție. Timpuri grele, în care

nu prea era recomandat să urmezi vocația sacerdotală ... Atunci am auzit pentru prima dată de pr. Mircea Basarab. Desigur, în șoaptă, se vorbea cu admirație de fostul profesor de Vechiul Testament, deși trecuseră aproximativ 15 ani de când pr. Mircea plecase la München cu o bursă de studiu. Mai apoi, drumurile vieții m-au purtat spre Facultatea de Teologie Ortodoxă de la Sibiu, unde studiasă și Părintele. Un alt Mircea, pr. prof. acad. dr. Păcurariu, prieten cu Părintele nostru, vorbea cu mult respect de frumoasa misiune desfășurată la München de pr. Basarab, atunci când, în cadrul orelor de Istoria Bisericii Ortodoxe Române, prezenta situația diasporei. Am fost mereu fascinat de diasporă și nu intuiam pe atunci, că bunul Dumnezeu mă va rândui și pe mine, ca și pe pr. Mircea, să-I slujesc în diasporă. Până aici a fost întâlnirea mea doar cu numele și renumele Părintelui.

Anii au trecut și, prin mila lui Dumnezeu, ajuns la studii în Elveția, după înființarea parohiilor de la Chur și St. Gallen, am cerut, în anul 2006, Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Serafim binecuvântarea de a începe slujirea și la Feldkirch (Austria), teritoriul canonic al Mitropoliei de la Nürnberg, unde în anul 2007 am și înființat parohia cu hramul „Nașterea Domnului“. Un an mai târziu, am participat la Adunarea

eparhială de la Nürnberg, reprezentând noua parohie de la Feldkirch. Atunci l-am auzit luând cuvântul pe pr. Mircea Basarab și am apreciat atât claritatea expunerii, cât și soliditatea argumentelor. Părintele Mircea se enervase puțin pe cei care reprezentau latura fundamentalistă a Ortodoxiei și care erau foarte vociferi. Eram pe exact aceeași lungime de undă cu Părintele. Atunci am vorbit pentru prima dată cu Dânsul, la sfârșitul Adunării eparhiale.

O nouă oprire: München, 11 septembrie 2011

În calitate de preot paroh și la Feldkirch, alături de doi consilieri, am participat la punerea pietrei de temelie a viitorului CBROM, de către PF Părinte Patriarh Daniel. Atunci, înainte de slujbă, nu cred că întâmplător, în cortul unde se îmbrăcau clericii, l-am întâlnit pe pr. Mircea. Mă știa deja și m-a întrebat: Ce faci Frâuane? Aici e nevoie de o clarificare. Satul meu natal, Axente Sever, s-a numit până în anul 1931, Frâua, fiind o traducere apropiată a denumirii germane a localității: Frauendorf. Tatăl părintelui Mircea, preotul Amos, a fost paroh în satul Agârbiciu. Cele două sate, alături de Șoala, formează și astăzi comuna Axente Sever. Tatăl pr. Mircea a fost și locuitor de paroh în satul meu, cred că în anul 1961, pentru șase luni de zile, amănunt

pe care l-am aflat în urmă cu vreo trei ani. Revenim la München. Pe locul actualului Centru m-am întreținut vreo 10-15 minute cu pr. Mircea. Nu mă gândeam atunci, că peste numai un an și jumătate, îi voi succeda pr. Mircea la München, în parohia Nașterea Domnului!

Următoarea oprire: 30 august 2012

După propunerea făcută de către ÎPS Serafim de a-i succeda pr. Mircea, am cerut timp de rugăciune, analiză și consultare cu duhovnicul. După aproape o lună l-am sunat pe ÎPS Serafim și i-am comunicat hotărârea luată, împreună cu familia, că dorim să continuăm misiunea pr. Basarab la München. Era sfârșitul lui mai, iar noi fiind ocupați cu orele de Religie de la școală și cu slujirea în trei orașe, l-am sunat pe pr. Mircea și am fixat să ne vedem în perioada vacanței școlare. Și ne-am întâlnit pe 30 august, chiar de Sf. Ierarh Alexandru. Părintele Mircea și doamna Preoteasă Virginia ne-au așteptat în sacristia „bisericii noastre”. După vreo oră și jumătate de discuții, ne-au invitat la masă, la un restaurant din apropierea bisericii, unde am continuat discuțiile.

16 decembrie 2012 și 13 ianuarie 2013

Apoi am slujit pentru prima dată la München alături de pr. Mircea

și de PS Sofian pe data de 16 decembrie 2012, cunoscând atunci comunitatea care urma să-mi fie încredințată. A urmat apoi, pe 13 ianuarie 2013, pensionarea pr. Mircea și instalarea mea. Odată mutați la München, am găsit relativ repede un modus vivendi pentru că, îmi place să cred, cu mici excepții, am continuat linia urmată de pr. Mircea. Legat de împreună-slujire, în aproape cei șapte ani, așa cum am spus și în cuvântarea de rămas bun, am ajuns să comunicăm și fără cuvinte ... Ne plăcea să discutăm chestiuni teologice, de istorie, despre România, despre Mitropolia noastră, despre problemele și provocările lumii de astăzi. Activitatea pastorală intensă, prin creșterea numărului de români în München, dar și preocupările intelectuale ale pr. Mircea (a fost foarte activ până la sfârșit, terminase un articol pentru revista Tabor, chiar în Săptămâna Mare) nu ne-au oferit atâta timp cât am fi dorit pentru aceste discuții.

Ar fi multe de spus. Am apreciat și respectat toate realizările Părintelui, pe care le-a făcut, ajutat de familie. În diasporă poți avea rezultate pastorale bune, numai adaugând propriului efort, sacrificiul întregii familii. Din dorința de a păstra ștacheta ridicată de pr. Mircea, am făcut poate și greșeli, pentru care-l rugăm pe Hristos și pe Părintele să ne ierte,

însă întotdeauna am apreciat și am fost bucuroși să continuăm activitatea Dânsului!

Cele mai intime momente pe care le-am trăit, alături de pr. Mircea, au fost în fața Sf. Altar. Pe unele le-am amintit cu altă ocazie, pe altele nu. Dar, în fața Tainei, la un moment dat, ajunge și tăcerea ...

Ne lipsește tuturor pr. Mircea și parcă s-au scurs deja ani de la « plecarea » Dânsului și cred că aceasta este și percepția Dumneavoastră / Voastră, a celor care citiți aceste rânduri!

Mă întâlnesc mereu cu pr. Mircea la Sf. Liturghie, acolo unde scot câte o miridă atât pentru Dânsul, cât și pentru cei rămași din familia Părintelui. Până la “marea reîntânire”, pr. Mircea va rămâne în amintirea noastră ca un om inteligent și foarte cult, un preot înțelegător cu neputințele omenești, serios și devotat, un profesor înzestrat și talentat, un teolog rafinat și bine ancorat, care ne-a lăsat o frumoasă moștenire.

Doamne, fă-i parte de odihnă, mângâie familia mică și pe cea mare (parohia) și ne întărește pentru a putea duce mai departe, cu înțelepciune și modestie, frumoasa moștenire lăsată nouă de Părintele, spre mântuirea noastră și a credincioșilor încredințați nouă.

pr. dr. Alexandru Nan

Iubiți credincioși,

Consiliul parohial mulțumește tuturor membrilor parohiei noastre, care și din punct de vedere financiar susțin activitățile parohiei, prin donații lunare. Pentru a sprijini în continuare acest efort, care asigură și legătura frățească a comunității noastre, la ultima ședință a Consiliului parohial s-a dezbătut înființarea statutului de membru activ sau permanent al parohiei.

În acest sens, toți enoriașii parohiei noastre sunt invitați să devină membri permanenți, completând un formular (Dauerauftrag) destinat parohiei. Sumele lunare propuse de către Consiliul parohial, practicate în majoritatea parohiilor din Arhiepiscopia Germaniei, Austriei și Luxemburgului, sunt următoarele: 10 euro de persoană și 20 euro de familie. Menționăm faptul că sumele precizate mai sus au un caracter orientativ, orice altă sumă fiind binevenită. Transferul bancar (Dauerauftrag) poate fi făcut lunar, trimestrial sau anual. Caracterul de transfer regulat este foarte important, deoarece ne ajută la o mai bună estimare și planificare a veniturilor parohiei.

La sfârșitul fiecărui an se vor elibera chitanțe, care se pot prezenta la Secția financiară (Finanzamt), pentru reducerea impozitului plătit. Mai facem precizarea că din punctul de vedere al serviciului liturgic, nu se va face nicio diferență între credincioșii care susțin financiar parohia și cei care nu pot s-o facă din motive binecuvântate. În speranța că numărul membrilor susținători ai parohiei va crește, mulțumim anticipat tuturor credincioșilor pentru sprijinul acordat. Pentru bucuria jertfei făcute, Mântuitorul nostru Iisus Hristos să vă binecuvânteze și să vă răsplătească din darurile Sale cele bogate!

Consiliul parohial

Coordonate bancare:

Rumänisch-orthodoxe Kirchgemeinde „Geburt des Herrn” München

Stadtsparkasse München BLZ: 701 500 00

IBAN: DE14 7015 0000 0906 1878 85

SWIFT / BIC: SSKMDEMMXXX

Redacție:

Pr. dr. Alexandru
Nan

Contact:

Pr. Alexandru Nan
Blumen-Str. 36
80331 München

Tel: 089 518 77 777

H: 0152 599 751 44

pr.alexandrnan@yahoo.de
alexnan@gmx.de

www.parohia-muenchen.de

**Parohia ortodoxă română „Nașterea
Domnului“
St. Willibrord Kirche, Blumenstraße 36,
80331 München**

